

**BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING
BEGROTINGSOPMAAK 2025**

INTEGRATIE EN INBURGERING EN SAMENLEVEN

Hilde Crevits,

Viceminister-president van de Vlaamse Regering

Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

I. INHOUDSTAFEL

I. Inhoudstafel.....	1
II. Inleiding door de minister.....	3
III. samenvatting	4
IV. Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen.....	6
V. Beleidsvelden: overzicht totale per programma	7
VI. Beleidsveld Gelijke kansen en integratie en inburgering	8
1. ISE Integratie en Inburgering en ISE Binnenland	8
SD 1: We streven naar een evenredige participatie en zelfredzaamheid van personen van buitenlandse herkomst.....	8
OD 1.1: We optimaliseren het inburgeringstraject en streven naar maximale deelname.....	8
OD 1.2: We intensifiëren het opleidings- en arbeidsmarkttraject om inburgeraars snel en duurzaam aan het werk te krijgen	10
OD 1.3: We bestrijden discriminatie en racisme via maatregelen binnen alle domeinen.....	11
OD 1.4: We stimuleren en inspireren andere domeinen en actoren om mee te werken aan het integratie- en inburgeringsbeleid.....	11
SD 2: We versterken het samenleven	12
OD 2.1: We zetten in op het versterken van sociale cohesie.....	12
OD 2.2: We versterken de Nederlandse taal als verbindende factor in de samenleving	13
OD 2.3: We bestrijden gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie, zowel online als offline	14
SD 3: We voeren een onderbouwd en gedragen beleid	15
OD 3.1: We maken van de beleidsuitvoerende actoren nog efficiëntere organisaties	15
OD 3.2: We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat integratie en samenleven in de eerste plaats lokaal gebeurt.....	15
OD 3.3: We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld en ondersteunende of levensbeschouwelijke organisaties.....	16
OD 3.4: We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid en de monitoring en evaluatie ervan.....	16
OD 3.5: We werken actief mee op internationaal niveau en leren van buitenlandse goede praktijken	17
Budgettair kader.....	17
Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	18
Overige entiteiten onder toezicht	22
VII. Apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld	26
VIII. lijst met afkortingen	26
IX. Bijlage 'overzicht beleids- en regelgevingsinitiatieven	28
1. Geplande beleidsinitiatieven	28

2. Beleidsevaluaties en initiatieven.....	29
3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering 29	
4. Decreetsevaluaties	29
X. Metadatafiches indicatoren.....	30

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

In 2025 bouw ik verder aan een Vlaanderen waarin elke burger een volwaardige plaats heeft en kan deelnemen aan het maatschappelijk leven. Onze inspanningen voor integratie, inburgering en samenleven blijven gericht op het verhogen van de zelfredzaamheid van de nieuwkomer en het versterken van de sociale cohesie.

De Nederlandse taal blijft dé hoeksteen voor succesvolle integratie. Vanaf het eerste jaar zal ik sterk inzetten op het leren van de Nederlandse taal en geven we anderstaligen meer oefenkansen om het Nederlands in hun dagelijks leven en op de werkvloer te gebruiken. Ook voor mensen die hier al lange tijd wonen blijven we inzetten op een goede kennis van de Nederlandse taal. Je kunnen uitdrukken in het Nederlands, kunnen communiceren met burens of overheidsinstanties verhoogt de economische zelfredzaamheid en maatschappelijke integratie van nieuwkomers.

Als nieuwkomer deel uitmaken van onze Vlaamse samenleving start met je inspannen om in te burgeren via maatschappelijke oriëntatie, taallessen Nederlands, arbeidsmarkttoeleiding en netwerkvorming. In 2025 zal ik de eerste stappen zetten in het uitrollen van een verplichting tot inburgering voor arbeidsmigranten van buiten de EU. Om de vierde pijler van ons inburgeringstraject op volle snelheid te krijgen, zal ik bij het opzetten van gemeenschapsinitiatieven en netwerken om het sociaal weefsel te versterken onze lokale besturen blijven ondersteunen.

Ook zetten we dit jaar verdere stappen tegen radicalisering en gewelddadige polarisatie, met speciale aandacht voor jongeren en de uitdagingen van de digitale wereld. Door samen te werken met een breed netwerk van partners, ondersteunen we gemeenten in het vroegtijdig herkennen van signalen en het snel inzetten van interventies.

Onze ambitie blijft gericht op een samenleving waar Vlaamse waarden en diversiteit elkaar versterken en waar verbondenheid en gedeelde verantwoordelijkheid centraal staan. Ik reik hierbij de hand naar alle betrokken partners om ons hiervoor samen in te spannen en kijk uit naar de gezamenlijke stappen die we in 2025 zullen zetten voor een warm en welvarend Vlaanderen.

Hilde Crevits

III. SAMENVATTING

In Vlaanderen wonen 6.774.807 burgers met allemaal verschillende achtergronden en kenmerken. Het integratie- en inburgeringsbeleid, samen met het samenlevenbeleid, heeft als doel een warme en welvarende samenleving te creëren waarin iedereen volwaardig kan deelnemen. Alleen een verhaal van rechten, plichten en inspanningen aan beide kanten zorgt voor een geslaagde integratie en een samenleving waarin iedereen zich thuis voelt.

In 2025 zullen in dit kader een aantal concrete initiatieven opgestart of verkend worden.

In het kader van inburgering zullen de agentschappen integratie en inburgering alvast de mogelijkheden nagaan van de Canon van Vlaanderen binnen MO en zullen we de cesuur voor de betreffende test aanpassen. In het kader van zowel de aanpassing van het gewenste taalniveau als de retributie, zal ik de nodige verkenning doen om de regelgeving aan te passen. Voor het luik activering zal dit gebeuren op basis van de opvolging en evaluatie van de opgezette proeftuinen. In het kader van het netwerk- of participatietraject, de zogenaamde 4de pijler, worden de 18 organisatienetwerken die de capaciteit bij de lokale besturen en hun partners moeten uitbouwen, gecontinueerd. Daaraan gekoppeld worden middelen ingezet om via concrete acties het ontsluiten van het aanbod verder uit te bouwen.

Op basis van proefprojecten in 2023 en 2024, zal ook voor het inburgeren in het land van herkomst een plan van aanpak voor de verdere uitrol worden opgemaakt. In het kader van de verplichting voor arbeidsmigranten zal in de eerste plaats een onderzoek worden gevoerd naar de huidige situatie en behoeften. Er zullen ook bijkomende wervingsacties worden opgezet om meer niet-verplichte inburgeraars toe te leiden naar een traject, zowel in Vlaanderen en Brussel.

Voor de horizontale aanpak van het integratie- en inburgeringsbeleid, waarbij elk beleidsdomein een bijdrage levert, zal ik in 2025 de opmaak van een horizontaal plan coördineren. Zowel de bestrijding van discriminatie en racisme, taalbeleid als genuanceerde beeldvorming zullen hierin worden meegenomen. Ik zal ook mijn rol in interfederale werkzaamheden opnemen, in de eerste plaats in het kader van de implementatie van het Europese Asiel- en migratiepact en gesprekken opstarten met mijn federale collega's over onder andere de nieuwkomersverklaring en de beoordeling van het verblijfsrecht.

In het kader van het samenlevenbeleid maak ik werk van een sociaal cohesieplan waarbij ik maximaal ga voor het bundelen van initiatieven vanuit zowel mijn eigen bevoegdheden als die van collega-ministers. Nederlands, werk en onderwijs zijn daarbij de prioritaire uitdagingen. Het kennen en kunnen van Nederlands, het hebben van duurzaam werk en het volgen van onderwijs zijn immers de cruciale elementen om op waardevolle wijze te kunnen functioneren in onze samenleving. Ook binnen mijn eigen bevoegdheden zorg ik voor wederzijdse versterking van initiatieven en de koppeling aan het plattelandspact en de stadsvernieuwingsaanpak.

Om iedereen volwaardig te laten deelnemen aan onze samenleving, zetten we maximaal in op de kennis van het Nederlands. Iedere persoon die gebruikmaakt van Vlaamse dienstverlening en onvoldoende Nederlands kent om zich verstaanbaar te maken, moet worden geïnformeerd en doorverwezen naar het bestaande NT2-aanbod. In dat kader zet ik in op het sensibiliseren van potentiële doorverwijzers naar taalcurssussen, zoals bijvoorbeeld scholen, lokale besturen, VDAB en OCMW. Ik ga in overleg met andere domeinen om de noden in het kader van doorverwijzing naar een geschikt NT2-aanbod op maat in kaart te brengen.

Verder hebben de agentschappen integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel de regierol over het NT2-aanbod. Zij staan samen met onderwijspartners in voor de afstemming van vraag en aanbod van de cursussen Nederlands als tweede taal.

De agentschappen integratie en inburgering monitoren de behoeften op dit vlak permanent. Samen met mijn collega bevoegd voor onderwijs zorg ik op basis daarvan voor voldoende en flexibel aanbod. Daarnaast is het belangrijk om anderstaligen te blijven motiveren tijdens het leerproces. Samen met de agentschappen integratie en inburgering bekijk ik hoe hier kan worden op ingezet.

Op vlak van taal zet ik in op het aanbieden van taaloefenkansen en ondersteuning bij taal(promotie) in samenwerking met lokale besturen, verenigingen, en bedrijven. Om taaloefenkansen op de werkvloer te versterken zal ik ook advies vragen aan de SERV. De digitale oefenkansen die door het Centrum voor Taal en Onderwijs van de KU Leuven via het project 'Nedbox' worden aangeboden, zullen ook sterker verankerd worden.

Ik sensibiliseer gebruikers rond de inzet van sociaal tolken en de geboden alternatieve taalhulpinstrumenten zoals opgenomen in de communicatiewaaijer van de agentschappen integratie en inburgering. Daarnaast bekijk ik ook op welke manier nieuwe vertaaltechnologieën en artificiële intelligentie aan dit taalhulpinstrumentarium kunnen worden toegevoegd.

In het kader van maximale deelname aan het NT2-aanbod door diegenen die het Nederlands nog onvoldoende beheersen, ga ik in overleg met andere domeinen voor de sensibilisering van potentiële doorverwijzers naar taalcursussen, zoals bijvoorbeeld scholen, lokale besturen, VDAB en OCMW. Samen met mijn collega bevoegd voor onderwijs zorg ik op basis van monitoring van de vraag voor voldoende en flexibel aanbod.

In de preventie van en de strijd tegen gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie zal ik nog eind 2024 een nieuwe coördinatiestructuur samenstellen die als eerste opdracht de opmaak van de actuele analyse over de situatie in Vlaanderen m.b.t. gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie heeft. Op basis daarvan zal een nieuw geïntegreerd actieplan worden opgemaakt en voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Onze Vlaamse gemeenten zijn een cruciale partner voor de preventie van gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie. Voor een veilig en verbindend Vlaanderen is het noodzakelijk om zoveel mogelijk gemeenten te overtuigen om hier in hun nieuwe lokale meerjarenplannen een beleid rond uit te werken. Hiervoor zal ik de nodige initiatieven nemen om de lokale besturen te informeren. Om onze gemeenten te ondersteunen, biedt het decreet de mogelijkheid om partnerorganisaties voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling over gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie te erkennen. Ik zal daartoe begin 2025 een oproep lanceren. En van zodra ook de nieuwe federale regering opgestart is, zal ik het belang van een samenwerkingsakkoord in het kader van de optimalisering van de werking van de LIVC-R bij de bevoegde collega aankaarten.

Gewelddadige radicalisering, maar ook het aanjagen van schadelijke polarisatie, vindt alsmear meer online plaats. Dit aspect verdient dan ook bijzondere aandacht. Daarom lanceer ik een campagne om onze jongeren meer bewust te maken van des- en misinformatie op sociale media en het gevaar voor bubbels en rabbitholes. Gewelddadige radicalisering online vereist ook een aanpassing van het preventiewerk: naast verbinding en hulpverlening op het terrein, met de voeten in de modder, is er een behoefte aan online preventiewerk. Om de mogelijkheden hiertoe te onderzoeken en de juiste randvoorwaarden te creëren, zal ik een wetenschappelijke studie laten uitvoeren.

Een goed samenleven-, integratie- en inburgeringsbeleid vertrekt vanuit een goede samenwerking met sterke partners. Om van de Agentschappen Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel nog efficiëntere organisaties te maken, zal ik verder inzetten op de digitalisering van de dienstverlening, met de lancering en de ingebruikname van het nieuwe digitale platform Allis als sleutelmoment in 2025. Om de regierol van de lokale besturen te versterken, kunnen ze blijven rekenen op de ondersteuning van het Vlaamse Agentschap Integratie en inburgering en zal ook het Sociaal Cohesieplan houvast bieden. Ook de nieuwe financieringscyclus van de VGC wordt in 2025 voorbereid en de voorbereidingen in het kader van de erkenning van een nieuwe participatieorganisatie worden eind 2025 opgestart.

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Er werden nog geen transversale, horizontale of overkoepelende strategische doelstellingen geformuleerd door de Vlaamse Regering.

V. BELEIDSVELDEN: OVERZICHT TOTALE PER PROGRAMMA

TOTAAL - GELIJKE KANSEN, INTEGRATIE EN INBURGERING, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	200	0	0	137.624	136.638
Bijstelling BO 2025	0	0	0	-1.948	-1.865
BO 2025	200	0	0	135.676	134.773

PROGRAMMA SF - GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	200	0	0	137.624	136.638
Bijstelling BO 2025	0	0	0	-1.948	-1.865
BO 2025	200	0	0	135.676	134.773

VI. BELEIDSVELD GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING

1. ISE Integratie en Inburgering en ISE Binnenland

Voor dit inhoudelijk structurelement werden volgende prestatie-indicatoren gekozen:

Benaming	Aantal anderstaligen dat in jaar x-1 voor het eerst werd ingeschreven in een cursus NT2 in Vlaanderen of Brussel
Definitie	Aantal anderstaligen dat in jaar x-1 voor het eerst werd ingeschreven in een cursus NT2 in Vlaanderen of Brussel Deze indicator wordt berekend op de kruispuntbank inburgering.
Laatste gekende waarde	In 2023 werden 37.646 anderstaligen voor het eerst ingeschreven in een cursus NT2.
Streefwaarde	We streven naar een verhoging van het aantal anderstaligen dat Nederlandse les volgt, met aandacht voor de toeleiding van de verschillende doelgroepen.
Beleidsmatige relevantie	OD We versterken de Nederlandse taal als verbindende factor in de samenleving
Budgettaire relevantie	De indicator dekt niet het volledige ISE, maar omvat wel een groot aandeel van de beleidsmaatregelen waar beleidsmiddelen voor worden ingezet (taalbeleid, taaladvisering is een grote kernopdracht van de agentschappen I&I en het Huis van het Nederlands Brussel)

SD 1: We streven naar een evenredige participatie en zelfredzaamheid van personen van buitenlandse herkomst, onder wie nieuwkomers

OD 1.1: We optimaliseren het inburgeringstraject en streven naar maximale deelname

De sleutels tot een geslaagd inburgeringstraject blijven kennis van het Nederlands, gedeelde principes en uitgangspunten, werk en participatie. Het doel is duidelijk: zelfredzaamheid bij nieuwkomers in een maatschappij waar goed samenleven vooropstaat en waar iedereen zijn deel doet. Dit wordt gerealiseerd via vier onderdelen of 'pijlers':

1. een cursus maatschappelijke oriëntatie (MO) in functie van kennis over de samenleving, inclusief basisprincipes en uitgangspunten;
2. een opleiding Nederlands als tweede taal (NT2) tot op het basistaalvaardigheidsniveau A2;
3. een inschrijving bij VDAB/Actiris, met het oog op economische zelfredzaamheid;
4. een participatie- en netwerktraject van 40 uur om een informeel sociaal netwerk op te bouwen.

Om een attest te kunnen behalen moeten inburgeraars onder andere slagen voor MO, wat wordt getoetst op basis van een gestandaardiseerde test en procesevaluatie. Om te kunnen slagen voor de gestandaardiseerde test, moeten inburgeraars 80% halen op de kennisvragen over basisprincipes en uitgangspunten van onze samenleving, zoals de democratische rechtstaat, de scheiding tussen Kerk en Staat, vrijheid, gelijkheid,.... Het eindresultaat van de globale test moet 50% bedragen. Ik zal, in navolging van het regeerakkoord, de cesuur voor het eindresultaat verhogen naar 70%.

Tijdens de ontwikkeling van de Canon van Vlaanderen waren er reeds nauwe contacten tussen het Vlaams Agentschap Integratie en Inburgering en de ontwikkelcommissie. Vooral in de leeromgeving 'Stad en land' van de cursus maatschappelijke oriëntatie liggen veel linken met de inhoud van de Canon. In de cursus MO wordt de Canon nu al actief gebruikt als inspiratiebron tijdens de lessen. Ik zal het Agentschap Integratie en Inburgering vragen

om te verkennen of er nog mogelijkheden zijn om de link en de wisselwerking tussen de Canon en de cursus MO te intensifiëren.

Om de taalkennis bij nieuwkomers nog te versterken en zo hun maatschappelijke participatie en perspectieven te verbeteren, zal ik het vereiste taalniveau binnen inburgering optrekken naar B1 mondeling. Ik bekijk in 2025 welke noodzakelijke ondersteuning en flankerende maatregelen nodig zijn om dat niveau te halen, met bijzondere aandacht voor wie werkt en voor personen voor wie het moeilijk is om dat niveau te halen. Ik zal dit doen met de bevoegde partners, zoals de agentschappen integratie en inburgering, het Huis van het Nederlands Brussel, het departement onderwijs en werk.

Voor zowel de opleidingen als de testen MO en NT2, moet de inburgeraar sinds 2023 een retributie betalen, tenzij men daarvan vrijgesteld wordt. De vrijstellingscategorieën voor de retributie worden aangepast zodat ze inkomensgerelateerd worden toegekend. We gaan uit van het principe dat wie kan bijdragen, ook effectief een retributie betaalt. Ik zal het effect daarvan op het bereiken van vrijwillige inburgeraars onderzoeken.

Binnen het inburgeringstraject wil ik ook nog meer de klemtoon leggen op activering. De maatregelen die de Vlaamse Regering in 2023 goedkeurde en in de vorm van proeftuinen werden geconcretiseerd, worden in de komende jaren verder opgevolgd, geëvalueerd en waar succesvol structureel verankerd. Voor mijn aanpak hieromtrent verwijs ik de lezer door naar OD 2.4.

Het participatie- en netwerkwerktraject of de zogenaamde vierde pijler van inburgering moet nieuwkomers in Vlaanderen de kans geven om hun sociaal netwerk te versterken en te verbreden. Een groter netwerk vergroot bijvoorbeeld de kans op een job.

Voor het participatie- en netwerktraject zijn de lokale besturen een prioritaire partner. Zij ontsluiten het aanbod dat aanwezig is in hun gemeente. Via Europese (AMIF) middelen en Vlaamse cofinanciering investeer ik om de operationalisering van het participatie- en netwerktraject te versterken en capaciteit op te bouwen bij de lokale besturen en hun partners.

Concreet gaat het om 18 organisatienetwerken - 15 referentieregio's en de 3 grootsteden Antwerpen, Gent en Brussel (VGC) - waarin lokale besturen en organisaties samen leren en samen acties opzetten rond het participatie- en netwerktraject voor nieuwkomers. Belangrijk daarbij is dat onderzocht wordt welke hefboomen nodig zijn om goede werkingen te kunnen continueren en verduurzamen. De verlenging van deze financiering voor 2025 en 2026 is in voorbereiding.

Bijkomend worden middelen vrijgemaakt om extra acties te financieren die gericht zijn op het ontsluiten van een divers, toegankelijk en kwaliteitsvol aanbod aan participatie- en netwerktrajecten. Het totaalbedrag van deze acties wordt verdeeld over de 18 organisatienetwerken. De actieplannen hiervoor worden in 2024 goedgekeurd en lopen over een periode van 2 jaar.

Ik zal in 2025 bekijken wat de mogelijkheden zijn om het effect van dit participatie- en netwerktraject voor de inburgeraar na te gaan.

Naast de vier basispijlers van inburgering wil ik ook het inburgeren in het buitenland verder uitbouwen. In 2023 startte AgII met proefprojecten die zich richtten naar gezinsherenigers en arbeidsmigranten. In het najaar van 2024 volgt nog een laatste proeftuin. In het voorjaar van 2025 zal een rapport worden opgemaakt met vaststellingen en aanbevelingen dat zal dienen als basis voor de opmaak van een plan van aanpak voor de verdere uitrol. Waar nodig ga ik daarover ook in overleg met de federale overheid.

Daarenboven wil ik de verplichting tot inburgering uitbreiden naar arbeidsmigranten van buiten de EU. In 2025 breng ik in eerste instantie de huidige situatie en behoeften van arbeidsmigranten in kaart in afstemming met de stakeholders, zijnde de arbeidsmigranten zelf, de agentschappen integratie en inburgering, de werkgevers, de vakbonden en andere maatschappelijke organisaties.

Ik wil ook verdere inspanningen leveren om niet-verplichte inburgeraars in Vlaanderen en Brussel te laten deelnemen aan het inburgeringstraject. Ik zal in overleg met de agentschappen integratie en inburgering bijkomende wervingsacties ondernemen. Ik denk bijvoorbeeld aan het verhogen van de bekendheid van het inburgeringstraject bij potentiële doorverwijzers. Ik verdedig bij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie een gelijkwaardige behandeling en een correcte uitvoering en opvolging van de inburgeringsplicht.

In Brussel zijn nieuwkomers sinds 2022 verplicht om een inburgeringstraject te volgen. Ik zal de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk Brusselse nieuwkomers kiezen voor een Nederlandstalig traject en zal daarvoor een actieplan opzetten om ons inburgeringstraject in Brussel sterker op de kaart te zetten. Ik zet daarbij in op een brede bekendmaking, met bijzondere aandacht voor gemeentelijke ambtenaren.

Daarnaast zal ik er te allen tijde over waken dat inburgeraars snel kunnen starten met hun cursus maatschappelijke oriëntatie.

Wanneer inburgeraars de onderdelen van het traject succesvol beëindigen, kunnen ze een inburgeringsattest behalen. Om geslaagde inburgeraars erkenning te geven voor hun inspanningen, wil ik lokale besturen aanmoedigen om voor hen een plechtige ceremonie te organiseren. Ik bekijk met het Vlaams agentschap integratie en inburgering welke vormen van ondersteuning daarvoor mogelijk zijn.

OD 1.2: We intensifiëren het opleidings- en arbeidsmarkttraject om inburgeraars snel en duurzaam aan het werk te krijgen

Ondanks een algemene stijging in de werkzaamheidsgraad bij nieuwkomers van de eerste generatie in de afgelopen 10 jaar, zijn er nog altijd aanzienlijke hindernissen voor het bekomen van werk. Voor kortgeschoolden zet het Vlaams beleid, aldus de OESO, nog te weinig in op 'upskilling', waardoor deze groep basiscompetenties mist om aan de slag te gaan op de arbeidsmarkt. Voor de midden- en hogeschoolde nieuwkomers blijven de moeizame procedures tot diploma-erkenning en erkenning van elders verworven competenties een struikelblok. Ook de kennis van het Nederlands is vaak nog te beperkt om volwaardig te kunnen participeren aan de samenleving.

Deze drempels wegwerken, vereist een gecoördineerde aanpak in samenwerking met de beleidsdomeinen Onderwijs en Vorming, en Werk en Sociale Economie. Om nog meer in te zetten op de activering van nieuwkomers, werd op het einde van vorige regeerperiode de conceptnota 'Beter inburgeren en sneller aan het werk' goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Deze bevat acties die het inburgeringsbeleid nog verder moeten versterken en uitbreiden, bijkomende inspanningen vragen van nieuwkomers of een betere begeleiding naar de arbeidsmarkt moeten realiseren.

Vijf van deze acties werden inmiddels geconcretiseerd in proeftuinen rond volgende aspecten: (1) leertraject voor kortgeschoolde inburgeraars; (2) inburgeraars ondersteunen bij en na erkenning van diploma's en EVC; (3) bedrijven ondersteunen bij Nederlands op de werkvloer; (4) beter begeleiden van inburgeraars naar werk; (5) upgradetrajecten voor ex-inburgeraars. Deze proeftuinen gingen van start in mei 2024 en lopen tot eind 2027. De agentschappen integratie en inburgering staan in voor de uitvoering, in samenwerking met het Huis van het Nederlands Brussel (in proeftuinen 1 en 3) en VDAB (in proeftuinen

1, 2 en 3). We zullen deze acties eerst grondig evalueren. Waar succesvol, bekijk ik hoe de resultaten in structureel en regulier beleid van de verschillende betrokken beleidsdomeinen kunnen verankerd worden. Vanuit mijn bevoegdheid ligt daarbij de focus op de verdere uitbouw van de begeleidende, toeleidende en ondersteunende rol van de agentschappen integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel.

In 2025 voorzie ik alvast in ondersteuning van de agentschappen integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel voor de verdere uitvoering van deze proeftuinen. Een geïntegreerde aanpak, samen met de andere partners, is daarbij het uitgangspunt. Een stuurgroep met vertegenwoordiging van de verschillende beleidspartners (Agentschap Binnenlands Bestuur, departement Onderwijs en departement Werk) en uitvoeringpartners (agentschappen integratie en inburgering, Huis van het Nederlands Brussel en VDAB) zorgt voor opvolging en evaluatie van de resultaten van de proeftuinen.

De inzichten uit de pilootprojecten van vorige regeerperiode worden daarbij meegenomen en waar nodig verder uitgediept. In september van 2025 loopt het project 'Vervolgtrajecten na inburgering' af. Dit project startte begin 2022 en heeft als doel ex-inburgeraars ook na het inburgeringstraject te begeleiden, bijvoorbeeld naar een duurzamere job, een passend opleidingstraject of verdere opleidingen Nederlands. De aanbevelingen en opgebouwde expertise worden geëvalueerd en meegenomen in de reeds vermelde proeftuin rond upgradetrajecten voor ex-inburgeraars.

OD 1.3: We bestrijden discriminatie en racisme via maatregelen binnen alle domeinen

Binnen de horizontale aanpak van het integratiebeleid, neem ik ook het thema racisme ter harte. Ik ga daarom in gesprek met actoren en beleidsdomeinen om na te gaan welke acties hierin nog kunnen worden genomen. Deze werkzaamheden zullen ook als basis dienen voor de invulling van interfederale of internationale initiatieven rond racisme, antisemitisme, antigypsyisme, ...

Ik zet de ondersteuning voor het Roma Experts Netwerk verder. Via dit netwerk wordt de opgebouwde expertise rond Roma ingezet waar nodig.

OD 1.4: We stimuleren en inspireren andere domeinen en actoren om mee te werken aan het integratie- en inburgeringsbeleid

De uitdagingen én oplossingen voor een succesvolle integratie van alle burgers situeren zich in tal van Vlaamse domeinen, zoals welzijn, onderwijs, werk, wonen, sport, ... De sleutels om de doelstellingen van het integratiebeleid te realiseren liggen bij bijna alle Vlaamse beleidsdomeinen.

Vanuit die gedeelde verantwoordelijkheid coördineer ik de opmaak van een Horizontaal Integratieplan. Ik zal de relevante domeinen inspireren, ondersteunen en stimuleren om afdoende maatregelen te nemen, in lijn met de principes verankerd in het Integratie en Inburgeringsdecreet. De ministers kunnen op die manier vanuit hun eigen specifieke bevoegdheden meebouwen aan een inclusieve samenleving.

Heel concreet moet de Vlaamse Regering, cf. artikel 5, §1, van het decreet betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid 6 maanden na haar aantreden hiervoor de doelstellingen en beleidsprioriteiten vaststellen. Nog eens 6 maanden later, dus tegen het najaar 2025, moet door alle bevoegde ministers invulling worden gegeven aan dit doelstellingskader via concrete acties. Om dit te realiseren, zal ik de coördinatie op mij nemen, waarbij ik zal streven naar een actieplan waarin concrete engagementen worden opgenomen die aanvullend zijn aan het reguliere beleid of waarbij er samenwerking tussen beleidsdomeinen vereist is. Als opstart van dit proces maak ik alvast werk van een analyse van de maatschappelijke context waarin deze doelstellingen gerealiseerd moeten worden.

Ook zal ik daarvoor de beleidsdomeinen die betrokken moeten worden oproepen om de juiste aanspreekpersonen of aandachtssambtenaren aan te duiden die dan onder coördinatie van mijn administratie over concrete beleidsvraagstukken bij elkaar zullen gebracht worden. Ik wil hierbij de horizontale aanpak versterken door duidelijk aan te geven wat de rol is van deze aanspreekpersonen of aandachtssambtenaren, welke verwachtingen hiertegenover staan en hen via expertisedeling in die rol te ondersteunen.

Ik zal mijn collega-ministers bevragen naar mogelijkheden binnen hun bevoegdheden om te bepalen bij welke vormen van Vlaamse sociale ondersteuning we een algemene verblijfsvoorwaarde van 5 jaar kunnen invoeren.

Een slagkrachtig inburgerings- en integratiebeleid vraagt ook een goede afstemming met het federale beleid. In het najaar van 2024 wordt de voorbereiding voor de implementatie van het Europese asiel- en migratiepact opgestart. Dat pact omvat naast maatregelen rond bijvoorbeeld de opvang van verzoekers om internationale bescherming, ook doelstellingen op het vlak van inburgering en integratie. Ik zal mijn medewerking verlenen aan de voorbereidende werkzaamheden hierrond en, indien nodig, de nodige legistische en/of operationele maatregelen nemen.

Ik zal ook mijn federale collega aanspreken betreffende een samenwerkingsakkoord met de federale overheid voor de verdere uitrol van de zogenaamde nieuwkomersverklaring in de federale verblijfswet. Ook zal ik verkennen of er met de Dienst Vreemdelingenzaken kan worden samengewerkt in het kader van de beoordeling van het tijdelijke verblijfsrecht en van de toekenning van het permanente verblijfsrecht d.m.v. een automatische gegevensuitwisseling tussen de inburgeringsdiensten en de Dienst Vreemdelingenzaken.

SD 2: We versterken het samenleven

OD 2.1: We zetten in op het versterken van sociale cohesie

Als minister van samenleven wil ik inzetten op sociale verbinding. Er is nood aan samenhang en betrokkenheid om zowel vereenzaming als aparte gemeenschappen tegen te gaan.

Ik kijk hiervoor naar zowel mijn eigen bevoegdheden, zoals mijn rol in het Stedenbeleid, als naar mijn bevoegde collega-ministers. Zo wil ook mijn collega bevoegd voor Welzijn maatregelen nemen om sociale cohesie en gemeenschapsvorming te versterken op het lokale niveau. Vanuit mijn bevoegdheid Plattelandsbeleid, maak ik werk van een transversaal plattelandspact, o.a. om tot een sterkere sociale cohesie op het platteland te komen. Ik maak ook werk van een sociaal cohesieplan dat alle initiatieven bundelt. Voor 2025 engageren 38 lokale besturen zich in het Plan Samenleven om het sociaal weefsel in woonwijken te verbeteren. Aan de hand van pleinmakers kunnen lokale besturen zo de sociale samenhang in de publieke ruimte proberen te versterken. Pleinmakers zijn regelmatig aanwezig in de buurt, spreken andere bewoners aan en bouwen zo samen met hen aan het sociaal weefsel in de buurt en begeleiden bewoners naar het reguliere aanbod. Ik bekijk hoe de resultaten van deze methodiek verder ontsloten kunnen worden.

Het stimuleren van dialoog, ontmoeting en verbinding is belangrijk om de sociale cohesie in onze samenleving te versterken. Enkel door in contact te komen met elkaar en elkaar te leren kennen, kunnen vooroordelen bestreden worden en het begrip voor elkaar verbeterd worden. Daarnaast speelt genuanceerde beeldvorming een belangrijke rol. Dit gaat bijvoorbeeld door het hanteren van representatieve beelden, maar ook over het vermijden van onverantwoorde veralgemeningen en schadelijke polarisering. Ook in dat kader wil ik, samen met de bevoegde ministers in de Vlaamse Regering de nodige maatregelen nemen.

Ik neem dit element mee in de totstandkoming van het horizontale integratiebeleidsplan en het horizontale beleidsplan om radicalisering en schadelijke polarisering tegen te gaan, cf. infra.

OD 2.2: *We versterken de Nederlandse taal als verbindende factor in de samenleving*

Ik zet in op een gecoördineerde aanpak van taalbeleid. De Nederlandse taal versterken is bij uitstek een horizontale opdracht voor alle beleidsdomeinen. Dit aspect neem ik mee in het horizontaal integratiebeleidsplan (zie OD 2.1). Zo bouw ik verder bruggen en zet ik in op samenwerkingen tussen de verschillende beleidsdomeinen, sectoren en (internationale) organisaties. Ik breng de verschillende partners rond tafel om zo verbinding te leggen tussen initiatieven en samen antwoorden te bieden op de vastgestelde noden en behoeften met het oog op het realiseren van een geïntegreerde dienstverlening.

Verder wil ik beleidsdomeinen aanmoedigen om acties te ondernemen in het kader van taalbeleid. In het regeerakkoord zijn hierrond tal van engagementen opgenomen, waarbij de agentschappen integratie en inburgering en het Huis ondersteuning kunnen bieden. Eén daarvan is het opleggen van taalvereisten. Om ervoor te zorgen dat deze taalvereisten een aanmoediging zijn en geen drempel vormen voor anderstaligen, kunnen de agentschappen integratie en inburgering en het Huis adviseren in randvoorwaarden die noodzakelijk zijn om anderstaligen in staat te stellen het verwachte taalniveau te behalen.

Om iedereen volwaardig te laten deelnemen aan onze samenleving, zetten we maximaal in op de kennis van het Nederlands. Iedere persoon die gebruik maakt van Vlaamse dienstverlening en onvoldoende Nederlands kent om zich verstaanbaar te maken, moet worden geïnformeerd en doorverwezen naar het bestaande NT2-aanbod. In dat kader zet ik in op het sensibiliseren van potentiële doorverwijzers naar taalcursussen, zoals bijvoorbeeld scholen, lokale besturen, VDAB en OCMW. Ik ga in overleg met andere domeinen om de noden in het kader van doorverwijzing naar een geschikt NT2-aanbod op maat in kaart te brengen.

Verder hebben de agentschappen integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel de regierol over het NT2-aanbod. Zij staan samen met onderwijspartners in voor de afstemming van vraag en aanbod van de cursussen Nederlands als tweede taal.

De agentschappen integratie en inburgering monitoren de behoeften op dit vlak permanent. Samen met mijn collega bevoegd voor onderwijs zorg ik op basis daarvan voor voldoende en flexibel aanbod. Daarnaast is het belangrijk om anderstaligen te blijven motiveren tijdens het leerproces. Samen met de agentschappen integratie en inburgering bekijk ik hoe hier kan worden op ingezet.

Tot slot leer je Nederlands niet enkel op de schoolbanken, ook daarbuiten is het belangrijk om Nederlands te kunnen spreken en oefenen. Hiervoor zet ik in op het aanbieden van taal oefenkansen en ondersteuning bij taal(promotie) in samenwerking met lokale besturen, verenigingen, en bedrijven. Om taal oefenkansen op de werkvloer te versterken zal ik ook advies vragen aan de SERV. De agentschappen integratie en inburgering en het Huis hebben een ondersteunende en adviserende rol in kader van de uitrol van taal(promotie)beleid en oefenkansen. De digitale oefenkansen die door het Centrum voor Taal en Onderwijs van de KU Leuven via het project 'Nedbox' worden aangeboden, zullen vanaf 2025 via een samenwerkingsakkoord sterker worden verankerd in de rol en het aanbod van het Vlaams Agentschap Integratie en Inburgering.

Hoewel het belangrijk is dat anderstaligen zo snel mogelijk Nederlands kennen, zijn er situaties waarin bijkomende (talige) ondersteuning vereist is om taaldrempels weg te nemen. Hiervoor zijn allerhande taalhulpinstrumenten voorhanden, waaronder sociaal tolken en vertalers.

Sedert 2024 werden reeds 1000 sociaal tolken en vertalers gecertificeerd, waaronder 95 in 2024. Om te zorgen voor efficiënte inzet van overheidsmiddelen, ga ik samen met de agentschappen integratie en inburgering na in welke situaties het gebruik van sociaal tolken essentieel is. Ik sensibiliseer daarbij gebruikers rond de inzet van sociaal tolken en de geboden alternatieve taalhulpinstrumenten zoals opgenomen in de communicatiewaaijer van de agentschappen integratie en inburgering. Daarnaast bekijk ik ook op welke manier nieuwe vertaaltechnologieën en artificiële intelligentie aan dit taalhulpinstrumentarium kunnen worden toegevoegd.

OD 2.3: We bestrijden gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie, zowel online als offline

Op 1 september 2024 trad het nieuwe decreet over het Vlaamse beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie in werking. Zoals de regelgeving bepaalt, zal ik in samenwerking met mijn collega-ministers van Vlaamse Justitie en Welzijn de nodige stappen ondernemen, om de nieuwe beleidskeuzes op de sporen te zetten.

Nog dit jaar zal ik de nieuwe Vlaamse coördinatiestructuur samenstellen. Daartoe zullen in elk relevant departement en agentschap aanspreekpunten worden aangeduid. Een eerste opdracht voor deze coördinatiestructuur is de voorbereiding van de actuele analyse over de situatie in Vlaanderen m.b.t. gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie. Volgend najaar zal ik op basis daarvan, samen met mijn collega bevoegd voor Justitie en Handhaving en Welzijn, een nieuw geïntegreerd actieplan voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Ik zal de coördinatiestructuur vragen sterker in te zetten op ondersteuning van de lokale actoren, in elk beleidsveld. Volgend voorjaar zal hiervoor alvast een nieuwe basisvorming worden georganiseerd.

Van zodra ook de nieuwe federale regering opgestart is, zal ik het belang van een samenwerkingsakkoord in het kader van de optimalisering van de werking van de LIVC-R bij de bevoegde collega aankaarten.

Onze Vlaamse gemeenten zijn een cruciale partner voor de preventie van gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie. Zij staan het dichtst bij de burger, kunnen signalen het snelst capteren en zijn het best geplaatst om schadelijke polarisatiedynamieken en signalen van gewelddadige radicalisering in de lokale gemeenschap aan te pakken. Voor een veilig en verbindend Vlaanderen is het noodzakelijk om zoveel mogelijk gemeenten te overtuigen om hier in hun nieuwe lokale meerjarenplannen een beleid rond uit te werken. Om de gemeenten op weg te zetten, zal mijn agentschap in het voorjaar van 2025 regionale infodagen organiseren: daarop verduidelijken we de nieuwe financiering die voorzien is in decreet en uitvoeringsbesluit en reiken we concrete handvatten voor een lokale uitrol van de beleidsprioriteiten. In het voorjaar zal ik ook bekendmaken welke criteria zullen gehanteerd worden bij de toekenning van subsidies in het kader van het nieuwe decreet vanaf 2026.

Om onze gemeenten te ondersteunen, biedt het decreet de mogelijkheid om partnerorganisaties voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling over gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie te erkennen. Ik zal daartoe begin 2025 een oproep lanceren. Bij de selectie zal ik waken over een heldere taakverdeling, zonder overlap. Ik ga ook de samenwerking tussen organisaties die nu al op het terrein actief zijn, stimuleren om een zo helder en eenduidig mogelijk aanbod te creëren voor onze gemeenten. In afwachting van de eventuele opstart van de partnerorganisatie(s) in 2026, bekijk ik hoe de ondersteuning van gemeenten in 2025 gecontinueerd kan worden in functie van de noden die zij hebben.

Gewelddadige radicalisering, maar ook het aanjagen van schadelijke polarisatie, vindt alsmaar meer online plaats. Dit aspect verdient dan ook bijzondere aandacht. Jongeren zijn daarvoor, gezien hun selectiever mediagebruik, het meest kwetsbaar. Daarom lanceer ik binnenkort een campagne om onze jongeren meer bewust te maken van des- en misinformatie op sociale media en het gevaar voor bubbels en rabbitholes. Gewelddadige radicalisering online vereist ook een aanpassing van het preventiewerk: naast verbinding en hulpverlening op het terrein, met de voeten in de modder, is er een behoefte aan online preventiewerk. Om de mogelijkheden hiertoe te onderzoeken en de juiste randvoorwaarden te creëren, zal ik een wetenschappelijke studie laten uitvoeren. De studieopdracht moet vroegtijdige detectie en preventie van gewelddadige radicalisering online mogelijk maken, met aandacht voor een goede afstemming tussen online en offline preventiewerk. De opdracht moet resulteren in een concrete handvaten waarmee gemeenten aan de slag kunnen gaan.

SD 3: We voeren een onderbouwd en gedragen beleid

OD 3.1: We maken van de beleidsuitvoerende actoren nog efficiëntere organisaties

Met het Agentschap Integratie en Inburgering, de stedelijke agentschappen Integratie en Inburgering Atlas (Antwerpen) en Amal (Gent) en het Huis van het Nederlands Brussel hebben we sterke partners op het vlak van integratie, inburgering en taal. Hiermee is Vlaanderen vandaag internationaal al een voorbeeld.

Ik wil van de agentschappen voor Integratie en Inburgering nog efficiëntere organisaties maken. Ik wil vooral de focus leggen op hun kerntaken, zijnde kwaliteitsvolle inburgeringstrajecten aanbieden aan nieuwkomers in Vlaanderen en voor het Vlaams agentschap lokale besturen ondersteunen in de regie van het lokale integratiebeleid. Daarin is het belangrijk dat de rollen ten opzichte van partners worden uitgeklaard en waar mogelijk worden scherp gesteld in de samenwerkingsovereenkomsten.

De juridische dienstverlening en helpdeskadviezen worden beperkt tot juridische vragen beantwoorden, wat betekent dat men geen juridische bijstand verleent. Die adviezen worden niet verstrekt aan advocaten.

Onder impuls van het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' digitaliseren de agentschappen en het Huis hun werking nog verder, via 6 werven. Het betreft onder meer de ontwikkeling van online leer- en testmogelijkheden, de digitalisering van Nederlandse taalverwervingsinitiatieven, de uitbouw van digitale klantportalen en de optimalisatie van klantervaringen. Ik zal de komende jaren verder inzetten op de digitalisering van de dienstverlening om de werking te optimaliseren en efficiënter te maken.

In de komende maanden zal de lancering en de ingebruikname van het nieuwe digitale platform Allis een sleutelmoment zijn. Gaandeweg zullen in dit nieuwe instrument modaliteiten worden ontwikkeld die de opvolging van de uitvoering van het beleid nog beter in kaart zullen brengen. Waar vroeger voornamelijk de focus lag op inburgering, zullen nu ook de werkzaamheden rond taal en integratie inzichtelijk worden gemaakt.

Maar digitalisering brengt ook aandachtspunten met zich mee. Zo zijn niet alle inburgeraars en anderstaligen (voldoende) digitaal vaardig of hebben toegang tot randvoorwaarden om digitale producten of diensten te gebruiken. Op basis van de projecten die hierrond binnen de agentschappen zijn ontwikkeld, zorg ik er vanaf 2025 een structurele aanpak rond e-inclusiebeleid kan worden gerealiseerd in samenwerking met Digitaal Vlaanderen.

OD 3.2: We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat integratie en samenleven in de eerste plaats lokaal gebeurt

De lokale besturen worden als regisseur van het integratie/samenlevenbeleid ondersteund. In de eerste plaats via het Agentschap Integratie en Inburgering maar ook via extra middelen om een specifiek aanbod uit te bouwen (zie supra).

Voor Brussel Hoofdstad neemt de Vlaamse Gemeenschapscommissie de regierol op en vervult dezelfde decretale opdrachten als een lokaal bestuur. De VGC kan daarvoor gefinancierd worden op basis van een meerjarenplan, dat in 2025 wordt voorbereid.

Vorige regeerperiode startte het 3-jarig project 'Plan Samenleven'. Daarmee worden de lokale besturen ondersteund in hun lokaal integratie- en gelijkekansenbeleid. Dit programma loopt af in 2025. Door middel van lerende netwerken wisselen ze hun ervaringen en goede praktijken uit om zo effectief mogelijk lokaal beleid te voeren. Ik start een beleidsevaluatief onderzoek naar dit programma om te zien welke lessen we kunnen trekken voor het beleid in de toekomst.

In samenwerking met de lokale besturen ontwikkel ik een ambitieus sociaal cohesieplan. Nederlands, werk en onderwijs zijn daarbij de prioritaire uitdagingen. Door meer focus te leggen, zetten we onze middelen efficiënter in.

OD 3.3: We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld en ondersteunende organisaties

Met de participatieorganisatie werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor de periode 2022 – 2026. In 2025 start het voorlaatste jaar met LEVL binnen deze overeenkomst. Ik bekijk welke acties en accenten in het licht van de nieuwe beleidsperiode kunnen opgenomen worden. Eind 2025 start ik hiermee met de voorbereiding voor de oproep voor de erkenning van een nieuwe participatieorganisatie.

Ook wat het beleid m.b.t. schadelijke polarisering en radicalisering betreft, zal ik in 2025 inzetten op krachtvolle partnerschappen, cf. OD 1.4.

OD 3.4: We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid en de monitoring en evaluatie ervan

Het is cruciaal dat een doordacht en wetenschappelijk onderbouwd beleid wordt gevoerd dat vandaag een antwoord biedt op de trends en onzekerheden van morgen. Ik investeer daarom doelgericht in monitoring, waar het kan tot op het lokale niveau.

In 2024 werden bijkomende analyses en verdieping van de resultaten van de survey Samenleven in Diversiteit opgestart. De resultaten worden verwacht in de loop van 2025.

Bijkomend worden de administratieve data van de barometer Samenleven geüpdatet.

De Lokale Integratiescan, wat een onderdeel is van de gemeente- en stadsmonitor, wordt ook in 2025 geactualiseerd met de meest recente datareeksen en zal zo aan de nieuwe lokale bestuursploegen een bruikbare analyse bieden waarop het lokale integratiebeleid kan worden geënt.

Het jaarrapport inburgering wordt ook in 2025 geactualiseerd. Dit rapport geeft telkens een stand van zaken van inburgering op basis van analyses op de kruispuntbank inburgering.

Indicatoren en data geven een stand van zaken, dat aangevuld moet worden met verkennende en verdiepende onderzoeken en goede voorbeelden uit beleid en praktijk. Ik bekijk in het komende jaar welk onderzoek noodzakelijk is om bijkomende inzichten te

verwerven in de doelen die binnen het beleid worden uitgezet en de initiatieven die ik in dit kader wil nemen.

Zoals hierboven reeds weergegeven en zoals het integratiedecreet voorziet, wens ik een beleidsevaluatief onderzoek op te starten naar de effecten van bepaalde aspecten van het hervormde inburgeringsbeleid. Hierbij wordt bekeken welke elementen al evalueerbaar zijn. De resultaten zullen input geven over mogelijke optimalisaties en verfijningen.

Ook in 2025 wordt de netwerkgroep integratieonderzoek verdergezet. De netwerkgroep heeft tot doel om onderzoekers en beleidsmedewerkers samen te brengen om informatie uit te wisselen en kennis op te bouwen.

OD 3.5: We werken actief mee op internationaal niveau en leren van buitenlandse goede praktijken

Op Europees niveau zal ik constructief meewerken aan de implementatie van de elementen waarvoor Vlaanderen bevoegd voor is. De elementen in het Europese asiel – en migratiepact waar Vlaanderen voor bevoegd is, en die geïmplementeerd moeten zijn tegen juni 2026, verdienen bijzondere aandacht. We werken hiervoor constructief samen met het federale niveau.

Waar mogelijk en opportuun draag ik ook de kennis en expertise over ons beleid uit binnen de internationale fora en organisaties (zoals de Raad van Europa, OESO, VN). Deelname en bijdrage aan bestaande internationale netwerken binnen en buiten de EU worden verder uitgebouwd, met daarbij aandacht voor de unieke expertise van Vlaanderen in 'multilevelgovernance' - namelijk de optimalisering van samenwerking tussen verschillende overheidsniveaus, met name de relatie tussen lokaal – nationaal/regionaal - internationaal beleid.

Ik zal gericht met regio's en landen van binnen én buiten de EU uitwisselen rond de voor ons beleid prioritaire thema's. Op basis van eerdere uitwisselingen denk ik specifiek aan Nederland en Frankrijk (inburgering en taal), Oostenrijk (inburgering, taal, aanpak radicalisering), Duitse deelstaten (inburgering, sociale cohesie, taal), het Verenigd Koninkrijk (sociale cohesie, aanpak van polarisering, omgang met geloofsgemeenschappen, racismebestrijding), Canada (samenleven, cohesiebeleid in niet-urbane regio's, monitoring en evaluatie), de Scandinavische landen (inburgering, aanpak van polarisering, taal, racismebestrijding) en Quebec (o.m. taalbeleid).

Daarnaast zal ik ook verder bouwen op het momentum van het Europees Voorzitterschap en initiatief nemen om de Vlaamse expertise te promoten en lessen te trekken uit het buitenland door bestaande internationale netwerken uit te nodigen naar Vlaanderen, in casu het Intergovernmental consultations on Migration and Asylum, werkgroep Integratie, en de Interculturele Inclusie werkgroep van de Raad van Europa. Dit laat ook toe om internationale lessen te trekken uit internationale expertise m.b.t. prioritaire thema's van ons beleid.

Budgettair kader

INTEGRATIE EN INBURGERING, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-ontvangsten (werking en	200	0	200	0	0	0

toelagen (OW))						
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	200	0	200	0	0	0

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	60.328	-3.840	56.488	61.818	-4.327	57.491
Toelagen (interne stromen (IS))	61.659	1.916	63.575	61.659	1.916	63.575
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	121.987	-1.924	120.063	123.477	-2.411	121.066
Aanwending VAK-ruiter						

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

SJ0-9SFCADA-OW - UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel komen de ontvangsten in kader van het handhavingsbeleid inburgering (boetes) en andere terugvorderingen in kader van het Integratie en Inburgeringsbeleid.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	200	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
BO 2025	200	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

SJ0-9SFCADX-OI - AGENTSCHAP TOEGANKELIJK VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Pro memorie interne stroom artikel voor eventuele ontvangsten terugvorderingen Agentschap Integratie en Inburgering.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
BO 2025	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

SJ0-9SFCADY-OI - AGENTSCHAP INTEGRATIE EN INBURGERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Pro memorie. Op dit artikel komen de eventuele terugvorderingen van subsidies aan het Agentschap Integratie en Inburgering.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
BO 2025	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

Uitgavenartikelen

SJ0-1SFC2DA-WT - UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen voor de uitbouw van het integratie- en inburgeringsbeleid. De belangrijkste posten op dit begrotingsartikel zijn de subsidies aan de lokale besturen voor de stedelijke agentschappen Integratie- en Inburgering in Stad Antwerpen en Gent. De resterende middelen worden voorzien voor projecten ter ondersteuning van het integratie en inburgeringsbeleid, de subsidiëring van een aantal organisaties (waaronder het Huis van het Nederlands Brussel en de participatieorganisatie) en de ondersteuning van de algemene werking (communicatie,

studies, uitgaven in kader van het handhavingsbeleid, beleidsvoorbereidend onderzoek ...).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	60.128	57.851
<i>Index</i>	528	528
<i>Compensaties</i>	-200	3.080
<i>Andere bijstellingen</i>	-3.968	-3.968
BO 2025	56.488	57.491
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SJ0-1SFF2CA-WT	234	234	Verhoging toelage agentschappen I&I en HvN ikv e-inclusie
Naar SJ0-1SFF2CX-IS	-234	-234	Compensatie VMRI Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
Naar SJ0-1SFC2DY-IS	-313	-313	Verhoging toelage AgII Nedbox
Van SJ0-1SFC2DB-PR	0	3.280	Bijstelling VEK uit Provisie Samenleven
Van SJ0-1SFC2DB-PR	200	200	Compensatie Provisie Samenleven
Naar SJ0-1SFC2DY-IS	-87	-87	Verhoging toelage AgII onderhoud taaltest
TOTAAL	-200	3.080	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Opstap budget Inburgering	12.500	12.500	In het kader van de begrotingsopmaak 2024 werd afgesproken het budget Inburgering op te trekken met 25 miljoen euro, waarvan 12,5 miljoen reeds werd voorzien vanaf de begrotingsopmaak 2024.
Eenmalig BO 2024: Plan Samenleven	-4.000	-4.000	Bij BO 2024 werd eenmalig 4.000 keuro toegekend voor het beleid mbt 'Samenleven'. Dit wordt nu teruggedraaid.
RA - Plan Samenleven	-9.468	-9.468	In uitvoering van het Regeerakkoord worden de recurrente middelen voorzien voor het Plan Samenleven op dit begrotingsartikel verminderd tot 4,4 miljoen euro.

Terugdraai tijdelijke kredieten PB BO 2023: Projecten Samenleven	-3.000	-3.000	Bij BO 2023 werd eenmalig 3.000 keuro toegekend voor het beleid mbt 'Samenleven' in 2023 en 2024. Dit wordt nu teruggedraaid.
TOTAAL	-3.968	-3.968	

SJ0-1SFC2DB-PR - PROVISIE PROJECTEN SAMENLEVEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt aangewend om beleidsinitiatieven te nemen, de sociale cohesie te versterken en het samenleven te bevorderen, in het kader van de uitvoering van het horizontaal plan Gelijke Kansen en Integratie.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	200	3.967
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-200	-3.967
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GEF2UX-IS	0	83	Compensatie van Welzijn (Huizen van het Kind, BA2023)
Van SJ0-1SFC2DA-WT	0	-3.280	Herverdeling provisie Samenleven naar I&I
Naar SJ0-1SFC2DA-WT	-200	-200	Herverdeling provisie Samenleven naar I&I
Van SJ0-1SFF2CA-WT	0	-570	Herverdeling provisie Samenleven naar GK
TOTAAL	-200	-3.967	

SJ0-1SFC2DW-IS - VZW DE RAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Pro memorie artikel voor eventuele toelagen aan vzw De Rand vanuit GKII.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	0	0

Aanwending VAK-ruiter		
-----------------------	--	--

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

SJ0-1SFC2DY-IS - AGENTSCHAP INTEGRATIE EN INBURGERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt aangewend voor de structurele financiering van het Agentschap Integratie en Inburgering.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	61.659	61.659
<i>Index</i>	1.084	1.084
<i>Compensaties</i>	832	832
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	63.575	63.575
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SJ0-1SFF2CA-WT	437	437	Verhoging toelage ikv e-inclusie
Van SJ0-1SFC2DA-WT	313	313	Verhoging toelage Nedbox
Van SJ0-1SFC2DA-WT	87	87	Verhoging toelage onderhoud taaltest
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-5	-5	Actieplan Energie-efficiëntie BO 2025
TOTAAL	832	832	

Overige entiteiten onder toezicht

Agentschap Integratie en Inburgering

Omschrijving

Het Agentschap Integratie en Inburgering werd opgericht bij beslissing van 22 november 2013 van de Vlaamse Regering en heeft tot opdracht om, overeenkomstig het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid te ondersteunen, te stimuleren en te begeleiden.

Ontvangstenartikelen

SM0-BSFCADA-OW: ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - INTEGRATIE EN INBURGERING - UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat alle andere ontvangsten van het Agentschap Integratie en Inburgering, die niet gefinancierd worden door een interne stroom vanuit de Vlaamse overheid. De belangrijkste componenten worden gevormd door de subsidie Sociale Maribel, de inkomsten vanuit projectfinanciering en de doorfacturatie van de tolkenprestaties aan de gebruikers.

BA2024	BO2025
4.057	4.057

Kredietevolutie: 0 keuro

SM0-BSFCAZZ-OG: OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de overgedragen saldi van de voorgaande begrotingsjaren.

BA 2024	BO 2025
37 824	36 762

Kredietevolutie: -1.062 keuro

Afroming Oekraïne provisie : -1.062 keuro

SM0-BSFCAZZ-OI: ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat alle interne stromen vanuit de entiteiten van de Vlaamse Overheid naar het Agentschap Integratie en Inburgering. Deze interne stromen bestaan in 2025 uit een vaste toelage van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

BA 2024	BO 2025
61 659	63 575

Kredietevolutie: +1.916 keuro

	VAK	VEK
BA 2024	61.659	61.659
<i>Index</i>	1.084	1.084
<i>Compensaties</i>	832	832
BO 2025	63.575	63.575

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SJ0-1SFF2CA-WT	437	437	Verhoging toelage ikv e-inclusie
Van SJ0-1SFC2DA-WT	313	313	Verhoging toelage Nedbox
Van SJ0-1SFC2DA-WT	87	87	Verhoging toelage onderhoud taaltest
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-5	-5	Actieplan Energie-efficiëntie BO 2025
TOTAAL	832	832	

Uitgavenartikelen

SM0-ASFC2DA-LO: LONEN – INTEGRATIE EN INBURGERING – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de voorziene loonkosten ingeschreven van het personeel.

BA 2024		BO 2025	
VAK	VEK	VAK	VEK
53 064	53 064	53 345	53 345

Kredietevolutie: +281 keuro

- 1.346 keuro minder ingezette VTE's (compensatie voor werkingskosten*)
- + 987 keuro loonindexering
- + 393 keuro personeel ikv e-inclusie
- + 169 keuro personeel gefinancierde projecten door EU, lokale besturen,...
- + 78 keuro personeel ikv onderhoud taaltesten

SM0-AFSC2DA-WT: WERKING EN TOELAGEN – INTEGRATIE EN INBURGERING – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bestaat uit algemene werkingskosten en kosten gerelateerd aan gebouwen.

BA 2024		BO 2025	
VAK	VEK	VAK	VEK
12 556	12 805	14 191	14 440

Kredietevolutie: +1.635 keuro

- + 1.346 keuro compensatie met werkingskosten*
- + 97 keuro indexatie werkingskosten
- + 313 keuro ikv verhoogde toelage Nedbox
- + 44 keuro ikv verhoogde toelage e-inclusie
- + 9 keuro ikv verhoogde toelage onderhoud taaltesten
- 5 keuro actieplan energie-efficiëntie
- 168 keuro huurlasten hoofdzetel

*In BO24/BA24 werd een besparing van 2.556 keuro opgelegd aan het AgII. De besparing werd volledig opgenomen onder artikel SMO-AFSC2DA-WT – Werkingstoelage. In BO2025 wordt het te besparen bedrag voor 1.346 keuro gecompenseerd naar artikel SMO-ASFC2DA-LO- lonen

SM0-ASFC2ZZ-OV: OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel geeft het verwachte cumulatief saldo van het Agentschap Integratie en Inburgering weer op het einde van boekjaar 2024.

BA 2024		BO 2025	
VAK	VEK	VAK	VEK
	36 609		36 609

Kredietevolutie: 0

SM0-ASFC2ZZ-IS: TERUGSTORTING IKV AFROMING HERVERDEELDE MIDDELEN
OEKRAINEPROVISIE

BA 2024		BO 2025	
VAK	VEK	VAK	VEK
1 062	1 062	0	0

Kredietevolutie: -1.062 keuro

VII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

De apparaatskredieten van het beleidsveld Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering zijn vervat in de apparaatskredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Zie BBT Binnenlands bestuur, Stedenbeleid en Audit lokale besturen.

VIII. LIJST MET AFKORTINGEN

AgII: Agentschap Integratie en Inburgering
AMIF: Asiel en Migratiefonds
EU: Europese Unie
EVC: Elders verworven competenties
ISE: Intern structurelement
LIVC: Lokale integrale veiligheidscel
MO: Maatschappelijke oriëntatie
NT2: Nederlands als tweede taal
OCAD: Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse
OCMW: Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn
OD: Operationele doelstelling
OESO: Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
PISA: Programme for International Student Assessment
SD: Strategische doelstelling
SERV: Sociaal-economische raad van Vlaanderen
SID: Samenleven in diversiteit
VDAB: Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling
VSSE: Veiligheid van de Staat
VVSG: Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

IX. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN

1. Geplande beleidsinitiatieven

SD 1: We streven naar een evenredige participatie en zelfredzaamheid van personen van buitenlandse herkomst

- Verhoging van de cesuur binnen MO naar 70%
- Link en wisselwerking met Canon en cursus MO intensifiëren
- Voorbereiding om taalniveau op te trekken naar B1
- Voorbereiding om inkomensgerelateerde vrijstellingscategorieën voor de retributies in te voeren
- Uitrol van de proeftuinen i.k.v. de versterking van de activering van inburgeraars
- Versterken van de uitrol van participatie- en netwerktrajecten
- Plan van aanpak opmaken voor de uitrol van inburgering in het buitenland
- Voorbereiding om de verplichting van arbeidsmigranten om een inburgeringstraject te volgen
- Extra maatregelen om niet-verplichte inburgeraars en inburgeraars in Brussel te bereiken
- Lokale besturen aanmoedigen om inburgeraars die een attest behalen een plechtige ceremonie te organiseren
- Uitwerken van acties m.b.t. bestrijden van racisme samen met andere domeinen (onderdeel van horizontaal integratiebeleidsplan)
- Opmaak van een doelstellingenkader en actieplan m.b.t. het horizontale integratiebeleid
- Afstemming met de federale overheid m.b.t. inburgering in het buitenland, nieuwkomersverklaring en uitwisseling met Dienst Vreemdelingenzaken

SD 2: We versterken het samenleven

- Vanuit de bevoegdheid Stedenbeleid en Platteland opmaken van een transversaal plattelandspact
- Opmaken van een sociaal cohesieplan
- Uitwerken van acties m.b.t. genuanceerde beeldvorming met andere domeinen (onderdeel van horizontaal integratiebeleidsplan en plan m.b.t. preventie van radicalisering en polarisering)
- Uitwerken van acties m.b.t. taalbeleid (onderdeel van horizontaal integratiebeleidsplan)
- Bekijken met andere domeinen hoe er meer kan doorverwezen worden naar Nederlandse lessen
- Voorzien van een behoeftedekkend en behoeftegericht aanbod NT2, samen met minister bevoegd voor Onderwijs
- Aanbieden van taal oefenkansen
- Efficiënter inzetten van tolken d.m.v. sensibilisering over de communicatiewaaijer en nieuwe vertaaltechnologieën
- Opmaken van een horizontaal actieplan m.b.t. preventie van gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie
- Ondersteunen van lokale besturen bij de preventie van gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie
- Campagne om jongeren meer bewust te maken van des- en misinformatie op sociale media en het gevaar voor bubbels en rabbitholes

SD 3: We voeren een onderbouwd en gedragen beleid

- In de nieuwe samenwerkingsovereenkomsten met de agentschappen wordt focus op hun kerntaken gelegd

- Verder inzetten op digitalisering in de werking van de agentschappen Integratie en Inburgering
- Uitbouw van een e-inclusiebeleid binnen de agentschappen integratie en inburgering
- Ondersteuning van de lokale besturen bij het voeren van een lokaal integratie/samenlevenbeleid
- Opmaken van een sociaal cohesieplan
- Samenwerking met de VGC
- Samenwerking met LEVL en opstart oproep erkenning nieuwe participatieorganisatie
- Verdieping van cijfers Survey Samenleven in Diversiteit en actualiseren van administratieve data in de Barometer Samenleven, de lokale integratiescan
- Opstarten van beleidsevaluatief onderzoek naar de effecten van het hervormde inburgeringsbeleid
- Uitwisseling van kennis en expertise in internationale context

2. Beleidsevaluaties en initiatieven

3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering

4. Decreetsevaluaties

SD 3: We voeren een onderbouwd en gedragen beleid

- **Decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid**

Omschrijving: Er zal een beleidsevaluatief onderzoek opgestart worden naar de effecten van bepaalde aspecten van het hervormde inburgeringsbeleid zoals opgenomen in het integratie- en inburgeringsdecreet van 7 juni 2013.

X. METADATAFICHES INDICATOREN

Benaming	Aantal anderstaligen dat in jaar x-1 voor het eerst werd ingeschreven in een cursus NT2 in Vlaanderen of Brussel
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	Aantal anderstaligen dat in jaar x-1 voor het eerst werd ingeschreven in een cursus NT2 in Vlaanderen of Brussel
Bron	Datawarehouse van kruispuntbank inburgering
Meetfrequentie	Jaarlijks
Kwaliteitsbeoordeling	De indicator kan eventueel internationaal vergeleken worden.
Reeds gebruikt in andere documenten	Deze indicator werd in deze vorm nog niet opgenomen in eerdere documenten.